

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Název projektu	Rozvoj vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	CZ.02.2.69/0.0./0.0/16_015/0002400

Prezentace předmětu:
FINANČNÍ TRHY

Vyučující:
Ing. Tomáš Heryán, Ph.D.

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Struktura přednášky:

- Úvod do problematiky
- Geneze trhu cenných papírů
- Členění finančních trhů
- Alokace úspor domácnostmi

- Systém finančních trhů umožňuje přemísťovat (alokovat) peněžní prostředky od přebytkových jednotek k deficitním prostřednictvím finančních instrumentů.
- **Alokační efektivnost** značí přemísťování peněžních prostředků k jednotkám s nejvyšším rizikově očištěným výnosem.
- Zároveň je naplněno Paretoovo optimum, takže hodnota výstupu jedné jednotky už nemůže vzrůst, aniž by nedošlo k poklesu výstupu jednotky druhé.
- **Operační efektivnost** pak značí alokaci peněžních prostředků při minimalizaci transakčních nákladů.

Geneze trhu cenných papírů 1/3

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Zvýšená potřeba italských kupců směňovat v 15. století krátkodobé cenné papíry za peníze na předem daných místech vedla k jejich organizování.
- Zásadní mezník, založení antverpské burzy v 16. století, obchodování dlouhodobých státních CP.
- Významná etapa založení burzy v Amsterdamu na počátku 17. století, vznikají první akciové společnosti.
- Londýn, Frankfurt, Paříž, Vídeň (rodina Rotschilda), rozvoj brokerské činnosti, i rozvoj legislativy.
- Americké trhy se rozvíjí až přelom 18/19 století, kdy pomáhají financovat rozvoj průmyslu, ale primární je potřeba státu.
Organizovaný trh 1792, 1817 Wall Street.

- Přelom 19/20 století nárůst emitentů CP, který zastavila až velká hospodářská krize 1929-1932.
- Glass-Steagall Act striktně oddělil aktivity univerzálních bank, což vedlo ke vzniku odděleného bankovníctví.
- 50. léta 20. století pak znamenají boom investičního bankovníctví, zvyšuje se finanční vzdělávání, reklama, pobočkové sítě, investice se zpřístupňují drobným investorům.
- 70/80. léta se zvyšuje význam volatility jak akciových kurzů, tak úrokových sazeb a kurzů devizových.

- Konsolidace zprostředkovatelů (snížení jejich počtu, ale nárůst velikosti společností), inovace a modernizace burz, internacionalizace investičních obchodů, to vše vede rovněž k integrovanému dohledu nad finančními trhy.
- Navíc se začíná na přelomu tisíciletí formovat nehomogenní seskupení v podobě eurozóny (1/1999 zavedení bezhotovostní euro, 2/2002 definitivní zrušení 11 měn).
- Na konci první dekády 21. století se pak díky těmto faktorům stává z hypoteční krize USA, největší globální finanční krize od dob velké hospodářské krize (sekuritizace, hypotéční zástavní listy, obchod s EU).

- Význam jednotlivých kanálů finančních trhů je odvislý od typu finančního systému dané země.
- Ve vyspělých ekonomikách existují 2 základní kanály alokace peněžních prostředků mezi jednotkami:
 - **Zprostředkovatelský bankovní trh** – kdy bankovní zprostředkovatel přijímá jednotky formou depozit od jednotek přebytkových a poskytuje je deficitním jednotkám prostřednictvím úvěrů.
 - **Trh cenných papírů** – kdy deficitní jednotky emitují jistý druh cenného papíru, který pak přebytkové jednotky nakupují v podobě investice.
 - **Sekuritizace** – propojení obou kanálů FT.

Kvalita bankovních aktiv vybraných zemí EU

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Zdroj: IMF, 2017. Global Financial Stability Report: Getting the Policy Mix Right, str. 35.

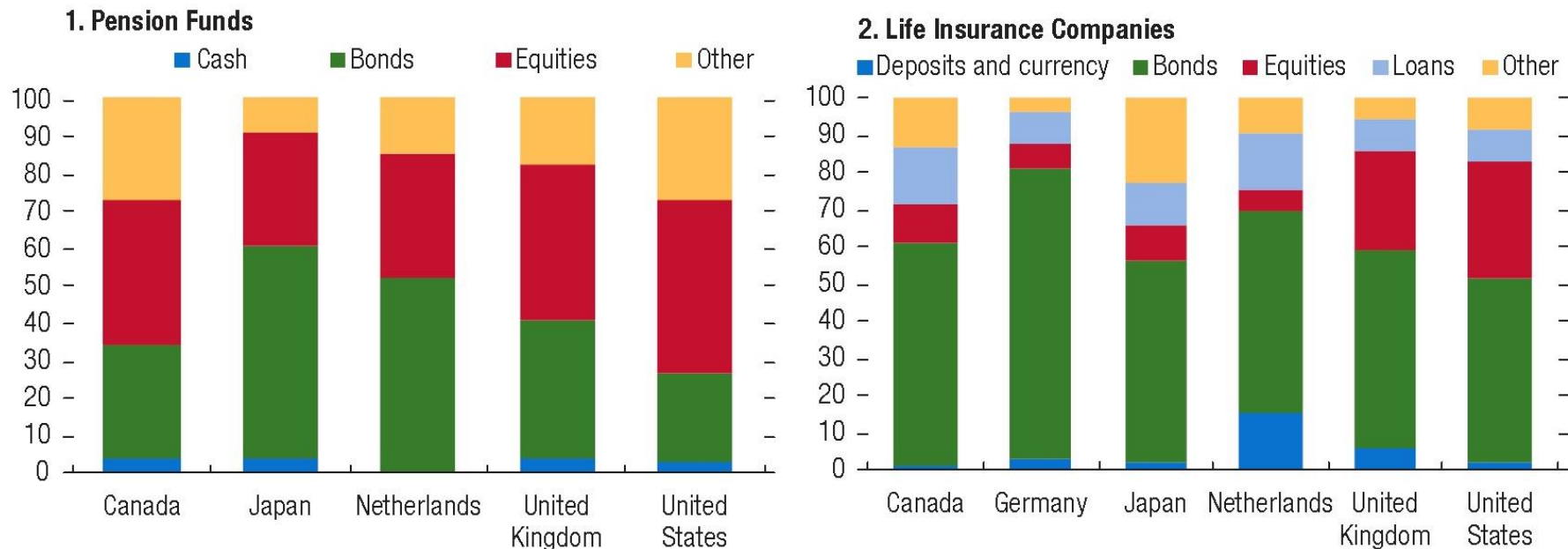
	Gross NPL Ratio (percent)	Change from the Peak (percentage points)	Net NPL Ratio (percent)	Change in the Net NPL Ratio (percentage points)	Cumulative Write-offs to NPLs (percent)	Coverage Ratio (percent)	Change in Coverage Ratio (percentage points)
	2016:Q3		2016:Q3	2011–16	2013–15	2016:Q3	2011–16
Austria	3.1	-1.0	1.3	0.5	37	58	-14
Belgium	3.5	-0.8	2.0	0.2	23	44	-4
Denmark	3.3	-2.6	1.9	0.1	49	43	-8
France	3.9	-0.6	2.0	0.2	56	50	-9
Germany	2.0	-0.7	1.2	0.2	73	42	4
Ireland	14.6	-11.1	8.5	-0.4	61	42	-3
Italy	12.2	-0.1	6.2	2.5	22	49	9
Netherlands	2.6	-0.7	1.4	-0.2	54	44	4
Portugal	12.6	-0.2	4.3	0.8	53	66	11
Spain	5.7	-3.7	3.3	0.7	63	43	-14
Sweden	1.0	-0.2	0.7	0.5	48	34	-36
United Kingdom	1.0	-3.0	0.6	-1.9	46	42	4

Struktura aktiv Penzijních fondů a Pojišťoven

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Zdroj: IMF, 2017. Global Financial Stability Report: Getting the Policy Mix Right, str. 64.

Alokace úspor domácností 1/3

- Alokaci ovlivňuje zejména těchto 11 faktorů:
- **Bohatství** – empirické studie prokazují kladný vztah mezi bohatstvím a poptávkou po investicích.
- **Důchod** – do jisté míry souvisí s předchozím bodem, kdy ale neuvažujeme nad lidským kapitálem, jako nad investičním instrumentem. Ten, pokud je nekorelovaný s klasickými instrumenty a je ziskovější, nebo méně rizikový, může poptávku po nich naopak vytlačit.
- **Fáze životního cyklu domácností** – rozdílná hodnota bohatství u věkových skupin (ze studií vyplývá, že averzní vůči riziku jsou mladší a důchodové skupiny).
- **Vzdělání** – vyšší úroveň vzdělání má pozitivní vliv.

- **Výnos** – je odměnou investorovi za podstoupení rizika investice a vzdání se svých úspor po jistou dobu. Platí pravidlo maximalizace nad rizikem, dokonce i likviditou. Požadovaná výnosová míra se odvíjí od ekonomických prognóz, zkušeností, subjektivních očekávání apod.
- **Riziko** – je typický znak pro naprosto každou investici. Vyjadřuje stupeň nejistoty, že nebude dosaženo očekávaných výnosů.
- **Likvidita** – představuje schopnost přeměny zpět na hotovost při minimalizaci nákladů. Za nejlikvidnější je považován devizový trh, trh finančních derivátů, vládních dluhopisů, a trhy nejvíce obchodovaných akcií USA, VB a Japonska.

- **Model důchodového systému** – způsob financování starobních důchodů. Platí, že velmi silný pilíř státní výplaty důchodů má negativní vliv na poptávku po luxusních investičních instrumentech penzijního charakteru.
- **Systém zdanění** – odlišnost výše zdanění nejen mezi lokalitami, ale také mezi zdaněním FO/PO, zdaněním rezidentů a zahraničních investorů (daňové ráje).
- **Právní ochrana** – neúčinná a nedostatečná ochrana investorů zvyšuje averzi k poptávce po investicích.
- **Národní specifika** – některé studie uvádí dokonce geneticky dané rozdíly odlišných národů.

Vybrané segmenty finančního sektoru v ČR

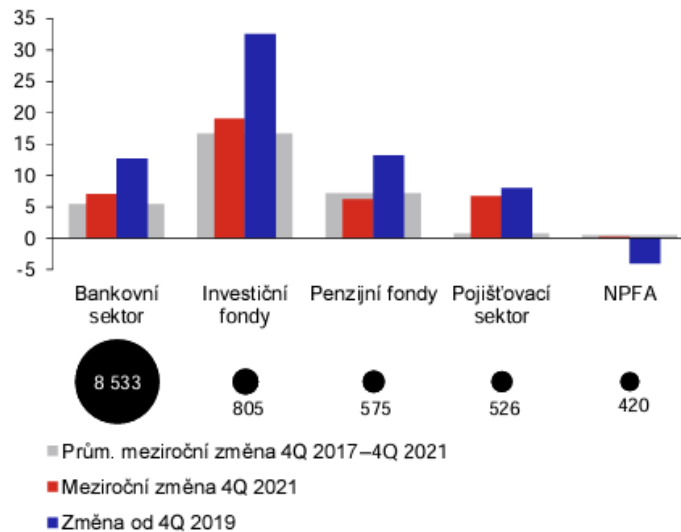

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Zdroj: [ČNB](#), Zpráva o finanční stabilitě 2022, str. 25

Graf III.1
Dynamika růstu jednotlivých segmentů finančního sektoru

(v %)

Poznámka: NPFA = nebankovní poskytovatelé financování aktiv. Kruhy znázorňují hodnotu aktiv jednotlivých segmentů v mld. Kč k 4Q 2021. Bankovní sektor zahrnuje i segment družstevních záložen.

Úvěrování a problémy se splácením domácností v ČR

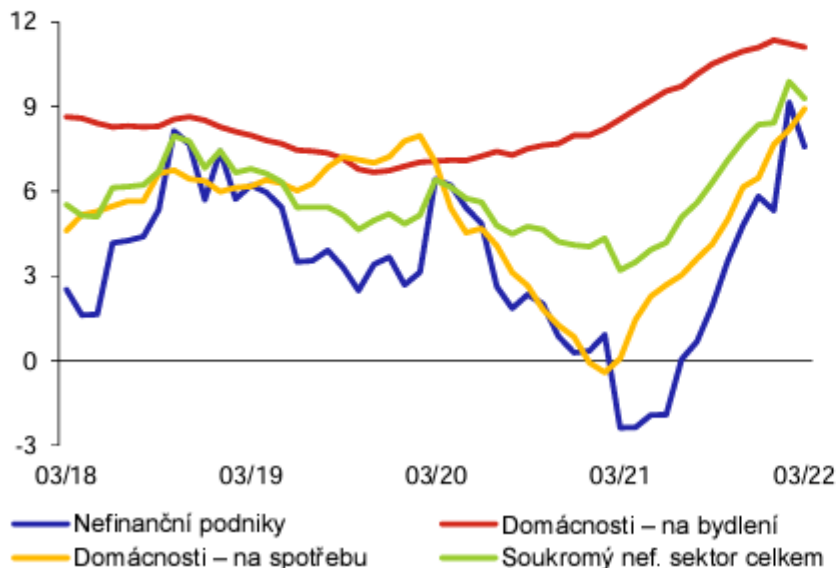
SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Zdroj: [ČNB](#), Zpráva o finanční stabilitě 2022, str. 66

Graf V.7

Meziroční tempo růstu bankovních úvěrů
soukromému nefinančnímu sektoru

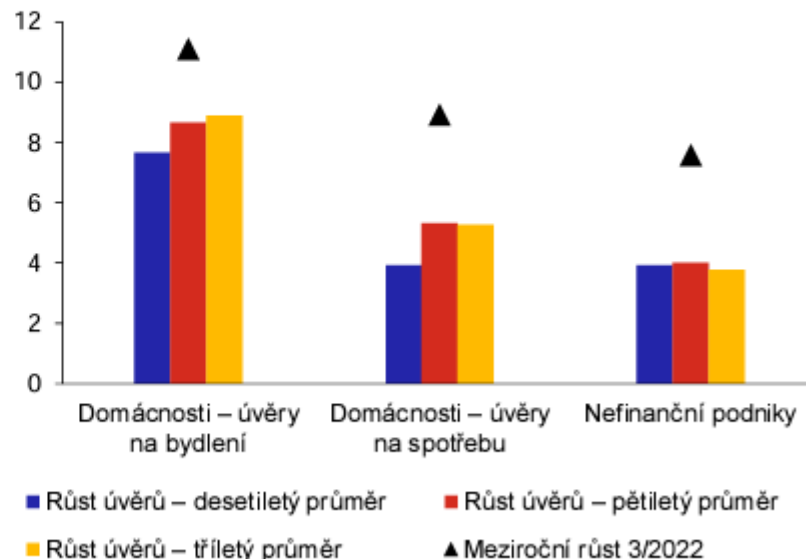
(v %)

Graf V.8

Průměrná a aktuální tempa růstu bankovních úvěrů
soukromému nefinančnímu sektoru

(v %)

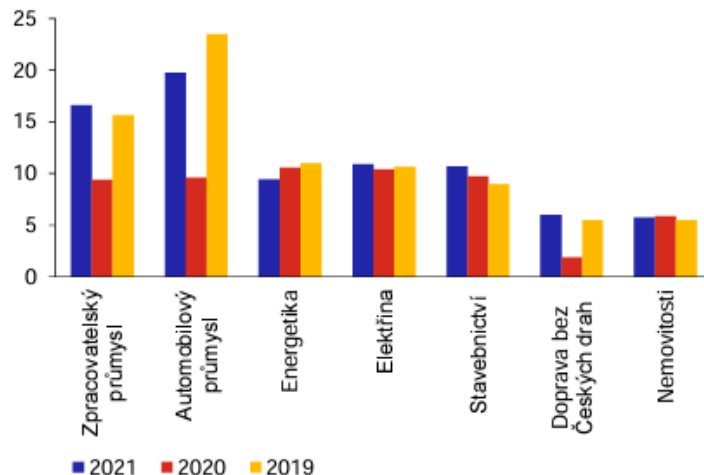

Zdroj: [ČNB](#), Zpráva o finanční stabilitě 2022, str. 80

Graf II.24 CB

Rentabilita kapitálu po zdanění ve vybraných odvětvích

(v %)

Zdroj: ČSÚ

Poznámka: Energetika zahrnuje odvětví elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu. Automobilový průmysl je zahrnut ve zpracovatelském průmyslu. Segment developerských projektů je zahrnut do výsledků stavebnictví. Výsledky jsou založeny na výběrovém souboru nefinančních podniků.

Zdroje:

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- MUSÍLEK, P. Trhy cenných papírů - 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Ekopress, str. 13-34, 2011. ISBN 978-80-86929-70-5.
- Web ČNB

**Snažte se z předmětu dostat maximum,
zúročíte to nejen u státnic,
někteří i v budoucnu!**

